

Nota van beantwoording
zienswijzen
Ontwerp erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024

Versie: 16-11-2023

Opsteller: J. Scheffer

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Zienswijzen en advies.....	4
2.1	Zienswijze I	4
2.2	Zienswijze II	8
2.3	Het advies van de erfgoedcommissie.....	10
3	Conclusie.....	12

1 Inleiding

Een erfgoedverordening gaat over het aanwijzen van cultureel erfgoed dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis. De 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2010' is geactualiseerd. Het resultaat van de actualisatie is een ontwerp 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024'. Het ontwerp is geactualiseerd passend bij de Omgevingswet en bij de Erfgoedwet. De verordening treedt tegelijk in werking met de Omgevingswet, op 1 januari 2024.

Overeenkomstig artikel 3.11 van de Algemene wet bestuursrecht heeft het ontwerp van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024' van 14 juni 2023 tot en met 25 juli 2023 ter inzage gelegen. In deze periode is eenieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over de inhoud van het ontwerp van de erfgoedverordening. Er zijn twee zienswijzen ontvangen en de erfgoedcommissie van gemeente Hillegom heeft een advies gegeven.

2 Zienswijzen en advies

Er zijn twee zienswijzen ontvangen. Zienswijze I is puntsgewijs ingediend en per punt is antwoord gegeven. Zienswijze II werd ingediend middels een brief. De brief is opgedeeld in drie onderdelen en per onderdeel van beantwoording voorzien. Ook is per punt/onderdeel vermeld of de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van het ontwerp van de erfgoedverordening.

2.1 Zienswijze I

De zienswijze is ontvangen op 13 juli 2023. De zienswijze is ingediend door [REDACTED].

Zienswijze I			
	Reactie	Beantwoording	Aanpassing verordening
a.	Het is nauwelijks te lezen en begrijpen voor een leek. Het is vooral juridisch met veel verwijzingen. We zijn halverwege afgehaakt.	De erfgoedverordening beschrijft de regelgeving die de gemeente Hillegom hanteert op het gebied van cultureel erfgoed. Het is de juridische basis waarmee gemeente Hillegom cultureel erfgoed kan behouden en beschermen. Op de website van de gemeente zal hieraan aandacht besteed. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.	Nee.
b.	We missen een persoonlijke uitleg richting eigenaren. Wat is het verschil met de oude versie? Wij begrijpen uit het artikel in het HD over Santwijck dat het met de nieuwe verordening de bedoeling is dat er geen toestemming van eigenaren nodig is om een Gemeentelijk Monument aan te wijzen. Is dit het enige verschil?	Voor eigenaren van gemeentelijke monumenten is de instandhoudingsplicht juridisch verder uitgewerkt. De instandhoudingsplicht houdt in dat gemeente Hillegom het verbiedt om onderhoud te onthouden aan gemeentelijke monumenten dat voor instandhouding noodzakelijk is. Dit komt uit de Erfgoedwet (art. 9.1.1). De eigenaar van een gemeentelijk monument moet zorgen dat zijn of haar gemeentelijk monument zodanig onderhouden wordt dat behoud gewaarborgd is. Als instandhouding niet geborgd wordt kan gemeente Hillegom de eigenaar daarop aanspreken en indien nodig proportioneel handhavend optreden om onderhoud af te dwingen. Dit blijkt uit artikel 19 en artikel 20 van het ontwerp van de 'Erfgoedverordening ge-	Nee.

		<p>meente Hillegom 2024'.</p> <p>De huidige erfgoedverordening (2010) kende al een instandhoudingsbepaling (art. 13). Deze stelt dat het verboden is om een gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen (art. 13. 1), zonder een vergunning te wijzigen (artikel 13.2a) en op enige manier te ontsieren of in gevaar te brengen (art. 13.3b).</p> <p>Daarnaast werd tot nu de eigenaar van een woonhuismonument gevraagd om in te stemmen met de aanwijzing van zijn eigendom als beschermd gemeentelijk monument. Met deze erfgoedverordening is instemming van de eigenaar van een monument niet meer nodig voor aanwijzing tot gemeentelijk monument.</p> <p>Ook gewijzigd t.o.v. de huidige verordening, is de verplaatsing van de bevoegdheid voor het aanwijzen van dorpsgezichten naar de gemeenteraad (art. 17) en de mogelijkheid voor burgemeester en wethouders om gemeentelijke cultuurgoederen aan te wijzen (art. 3). Daarnaast is de erfgoedverordening technisch aangepast op de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking treedt, omdat deze ook regels bevat over de fysieke leefomgeving.</p> <p>N.B.: Na de zienswijzeperiode heeft het college nog een wijziging doorgevoerd t.o.v. de huidige verordening, namelijk het niet delegeren van de bevoegdheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. Deze bevoegdheid blijft bij de gemeenteraad. Zie toelichting op pagina 8.</p>	
c.	Wij ervaren al jaren dat er binnen de gemeente Hillegom geen enkele aandacht is voor de rol die de gemeente zou kunnen innemen voor het	Leidt niet tot aanpassing van de erfgoedverordening. Op de website van de gemeente zal informatie be-	Nee.

	behoud en beheer van monumenten. Suggesties om dit te veranderen lopen op niets uit. Wat is de verwachting nu?	schikbaar worden gesteld over dit onderwerp. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.	
d.	Wij hebben getracht van de Monumentenstatus af te komen maar dit is afgewezen. Eenmaal in de fuik is er geen weg terug.	Dit is omdat de gemeente erfgoed dat van bijzonder belang is blijvend wil beschermen. Leidt niet tot aanpassing van de erfgoedverordening. Op de website van de gemeente zal informatie beschikbaar worden gesteld over dit onderwerp. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.	Nee.
e.	Wij zijn benieuwd of de Gemeente Hillegom zich bewust is van de voor en nadelen voor beide partijen. Kunt u een overzicht geven?	Leidt niet tot aanpassing van de erfgoedverordening. Op de website van de gemeente zal informatie beschikbaar worden gesteld over dit onderwerp. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.	Nee.
f.	Bent u op enig moment van plan betrokken eigenaren van mogelijk aan te wijzen monumenten tijdig te informeren over deze Erfgoedverordening?	Zodra er een voornemen is van aanwijzing tot gemeentelijk monument worden zakelijk gerechtigden op de onroerende zaak hierover op de hoogte gesteld (art. 6). Ook ontvangen zij een link naar de verordening. Het voornemen om de erfgoedverordening te actualiseren is overeenkomstig art. 13 van de Bekendmakingswet gepubliceerd in het huis-aan-huis blad en op de website van de gemeente.	Nee.
g.	Kunt u aangeven wat de Gemeente Hillegom de afgelopen 13 jaar heeft gedaan voor eigenaren van monumenten?	Leidt niet tot aanpassing van de erfgoedverordening. Op de website van de gemeente zal informatie beschikbaar worden gesteld over dit onderwerp. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.	Nee.

h.	<p>Bij toeval kwamen we een passage [7.3 Handhavingsprojecten, monumenten] in het Handhaving Uitvoerings Programma tegen over de inspectie van gemeentelijke monumenten. Wij hebben onze verbazing en afkeuring over deze aanpak uitgesproken richting college en de desbetreffende afdeling. Ter legitimatie wordt verwezen naar de Erfgoedverordening. Wij kunnen dit niet terugvinden.</p> <p>Bovendien hebben wij te horen gekregen dat de desbetreffende inspecteur de bevoegdheid heeft om zonder onze toestemming op onze grond te komen om de inspectie te kunnen doen. Iedereen is welkom bij ons en wij zijn trots op onze woning maar deze volgorde vinden wij zeer onbehoorlijk en tekenend voor de kijk van de gemeente op de eigenaren van deze woningen.</p>	<p>Leidt niet tot aanpassing van de erfgoedverordening. Op de website van de gemeente zal informatie beschikbaar worden gesteld over dit onderwerp. Er wordt contact opgenomen met de indiener om verheldering te bieden.</p>	<p>Nee.</p>
----	---	---	-------------

2.2 Zienswijze II

De zienswijze is ontvangen op 25 juli 2023. De zienswijze is gediend door [REDACTED].

	Zienswijze II		
	Reactie	Beantwoording	Aanpassing verordening
a.	<p>Naar aanleiding van een eerder voornemen van uw gemeente om het pand van de Indiener aan de Wilhelminalaan 1 in Hillegom als gemeentelijk monument aan te wijzen, heeft de Indiener op grond van artikel 3 lid 3 van de huidige Erfgoedverordening besloten om haar toestemming voor de aanwijzing te weigeren. Op 13 december 2022 heeft uw College dan ook besloten dat het pand aan de Wilhelminalaan niet als monument wordt aangewezen.</p> <p>Tot verbazing van de Indiener is het toestemmingvereiste als hiervoor bedoeld, niet opnieuw opgenomen in de ontwerp Erfgoedverordening. In de toelichting op de ontwerp Erfgoedverordening ontbreekt iedere toelichting voor deze keuze, terwijl het laten vervallen van het toestemmingvereiste juist een ingrijpende (of misschien wel 'de enige ingrijpende') wijziging is ten opzichte van de huidige Erfgoedverordening. Om die reden is de ontwerp Erfgoedverordening naar de mening van de Indiener onvoldoende gemotiveerd.</p>	<p>In het ontwerp van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024' is instemming van eigenaren van monumenten voor aanwijzing tot gemeentelijk monument inderdaad niet langer nodig. Dit stelt de gemeente beter in staat om cultureel erfgoed dat van cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis is, en daardoor van algemeen belang, te behouden en te beschermen.</p> <p>Het college zou dus met de nieuwe erfgoedverordening opnieuw de overweging kunnen maken om de gemeenteraad voor te stellen om Wilhelminalaan 1 aan te wijzen als gemeentelijk monument. Zoals omschreven in de toelichting bij art. 5 vergt dit een zorgvuldige belangenafweging tussen het met de aanwijzing te dienen belang van het beschermen van de monumentale waarde en de overige belangen, waaronder planologische en/of economische belangen.</p> <p>Vanwege het vervallen van het instemmingsvereiste en gemotiveerd door de ontvangen zienswijze, heeft het college besloten om de raad voor te stellen om de bevoegdheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten niet te delegeren aan het college. Deze bevoegdheid blijft bij de gemeenteraad. Het aanwijzen van een monument tot een gemeentelijk monument, zonder de eigenaar om instemming te verzoeken, kan</p>	<p>Ja.</p> <p>In het ontwerp van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024' is de bevoegdheid tot aanwijzen van gemeentelijke monumenten niet gedelegeerd aan het college.</p>

		<p>in gevallen ingrijpend zijn voor de eigenaar. Door de gemeenteraad hierover te laten besluiten wordt aan eigenaren van monumenten en andere belanghebbenden, door in inspraak te faciliteren, meer ruimte geboden om bezwaren/meningen ter overweging te geven in het politieke debat. Dit geeft eigenaren van monumenten en andere belanghebbenden een stevigere positie in de totstandkoming van besluiten over hun eigendom.</p> <p>In de toelichting op art. 5 zal expliciet worden toegevoegd dat instemming van de eigenaar niet langer nodig is om de gemeente beter in staat te stellen om cultureel erfgoed, dat van cultuurhistorisch of wetenschappelijke betekenis is, te behouden en beschermen in het algemeen belang. Dit is de motivatie voor deze keuze.</p>	<p>Deze keuze werkt door in de artikelen onder hoofdstuk 3 (aanwijzing gemeentelijk monument) van het ontwerp van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024'.</p> <p>Aanpassing in toelichting. De alinea hiernaast wordt verwerkt in de toelichting op artikel 5.</p>
b.	<p>Het laten vervallen van het toestemmingvereiste zou voor de Indiener, gezien de ontwikkelingen rondom het pand aan de Wilhelminalaan 1, tot een rechtsonzekere situatie leiden. Zij heeft het pand namelijk aangekocht onder vigeur van de huidige Erfgoedverordening, waarna zij haar toestemming voor de aanwijzing tot monument heeft onthouden. De Indiener heeft aan dit feitencomplex een rechtens te respecteren belang ontleend, dat met name een rol speelt bij de ontwikkelplannen die de Indiener met het pand aan de Wilhelminalaan heeft. Om die reden is de Indiener van mening dat de nieuwe Erfgoedverordening in overgangsrecht zou moeten voorzien, waarmee wordt gewaarborgd dat gebouwen die onder vigeur van de huidige Erfgoedverordening niet als</p>	<p>Er is geen overgangsrecht opgenomen in het ontwerp van de erfgoedverordening. Dit zou haaks staan op het streven van de gemeente om haar erfgoed te behouden en beschermen. Op basis van een zorgvuldige afweging kan het college aan de gemeenteraad voorstellen om een pand aan te wijzen als gemeentelijk monument. Ook de planologische en economische belangen worden hierbij meegewogen.</p>	<p>Nee.</p>

	monument zijn aangewezen omdat toestemming van de eigenaar ontbrak, nu niet alsnog als monument worden aangewezen.		
c.	Het past een betrouwbare en voorspelbare overheid immers niet om bij wijze van spreken de spelregels gedurende (of na) de wedstrijd te veranderen omdat in een eerder stadium het door de overheid beoogde resultaat niet behaald is. Dat botst in de optiek van Indiener met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.	Het in lijn brengen van de Erfgoedverordening met actuele regelgeving vanuit de Omgevingswet en de Erfgoedwet is de aanleiding voor de actualisatie van de erfgoedverordening. Met actuele regelgeving kan de gemeente haar rol vervullen in de bescherming en instandhouding van erfgoed.	Nee.

2.3 Het advies van de erfgoedcommissie

De erfgoedcommissie heeft in de vergadering van 13 juli 2023 op verzoek van het college een advies uitgebracht over het ontwerp van de erfgoedverordening. Het advies is positief. De erfgoedcommissie vraagt aandacht voor de juridische borging van enkele onderdelen.

	Advies	Beantwoording	Aanpassing verordening
a.	Artikel 3 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurogoed: in de huidige verordening is hier toegevoegd 'al dan niet op aangeven van een belanghebbende'. Dit is in de ontwerpverordening weggelaten. De vraag wordt gesteld of het zoals nu is opgeschreven voldoende gewaarborgd is dat een belanghebbende alsnog kan verzoeken om aanwijzing? De commissie raadt aan om hier in de toelichting voldoende aandacht aan te besteden.	<p>Het aanwijzen van gemeentelijk beschermd cultuurogoederen door burgemeester en wethouders is een nieuw artikel in het ontwerp van de erfgoedverordening. De aanwijzing van gemeentelijk beschermd cultuurogoederen kan uitsluitend betrekking hebben op cultuurogoederen en verzamelingen die in eigendom zijn van de gemeente of waarvan de zorg aan de gemeente is toevertrouwd.</p> <p>Er kan geen aanvraag van aanwijzing tot gemeentelijk beschermd cultuurogoed gedaan worden door derden belanghebbenden. Derden belanghebbenden, zoals historische verenigingen, kunnen wel een advies bieden over een wenselijke aanwijzing van een cultuurogoed dat in eigendom van de gemeente is, of waarvan de zorg aan de gemeente is toevertrouwd, tot ge-</p>	<p>Aanpassing in toelichting.</p> <p>De alinea hiernaast wordt verwerkt in de toelichting op artikel 3.</p>

		meentelijk beschermd cultuurgood. De gemeente neemt dit advies in overweging.	
b.	Artikel 7 Voorbescherming: de voorbescherming zal ook vervallen als er niet tot aanwijzing overgegaan wordt. De vraag wordt gesteld of het zoals nu opgeschreven voldoende is gewaarborgd, dat de voorbescherming vervalt als er niet tot aanwijzing overgegaan wordt?	Als burgemeester en wethouders het voornemen hebben om de gemeenteraad voor te stellen om een aanwijzing te doen, wordt dit door burgemeester en wethouders bekendgemaakt aan de zakelijk gerechtigden. Zodra het besluit wordt genomen dat een object niet aangewezen wordt tot gemeentelijk monument, is er geen sprake meer van een voornemen tot aanwijzing en daarmee ook niet meer van voorbescherming.	Aanpassing in toelichting. De alinea hiernaast wordt verwerkt in de toelichting op artikel 7.
c.	Artikel 12 Wijzigingen in het register: hier mist het onderdeel dat er advies aan de erfgoedcommissie moet worden gevraagd. De vraag wordt gesteld of het nodig is om dit hier nog toe te voegen of dat het artikel dat de functie van de commissie beschrijft dit voldoende borgt?	De wijziging van het erfgoedregister is het gevolg van het besluit tot het wijzigen of intrekken van de aanwijzing, waarbij de erfgoedcommissie betrokken is geweest. De erfgoedcommissie wordt niet dubbelop om advies gevraagd.	Nee.
d.	Opmerking: De commissie vraagt aandacht voor artikel 2 lid 2, waarin gesteld wordt dat er een erfgoedregister is of zal moeten komen.	Op de website van de gemeente is het erfgoedregister te raadplegen. Hiermee voldoet gemeente Hillegom aan artikel 2.1 van het ontwerp van de erfgoedverordening. Om ook te voldoen aan de vereisten die in artikel 2.2 worden genoemd, zal het erfgoedregister aangevuld worden.	Nee.

3 Conclusie

De zienswijzen en het advies leiden tot wijziging van het ontwerp van de Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024. De wijzigingen zijn beschreven in de in hoofdstuk 2.1, 2.2 en 2.3 opgenomen tabellen ('Aanpassing verordening').